

[Niels Eriksen.]

meget bredt grundlag, og det vil jeg håbe vi også kan gøre fremover. Derfor har synspunkterne bøjet sig mod hinanden, og ud fra mit synspunkt er lovforslaget i alt fald et skridt i den rigtige retning.

Jeg skal ikke gå meget i enkeltheder angående lovforslaget. Dysterne er jo ud-kæmpet i kommissionen, og kommissionsbetænkningen er omdelt til samtlige tingets medlemmer; den giver fyldige oplysninger.

Lovforslaget drejer sig jo som alt sagt i særlig grad om sammenlægning af mindre landbrug og om muligheden for at gøre dette på frivillig basis inden for visse grænser uden indblanding fra det offentlige. Det er jo egentlig historisk skelsættende, at man nu erkender, at det er sammenlægning og ikke udstykning, det drejer sig om. Spørgsmålet er så, om man er gået vidt nok. Ejendomsstørrelserne er jo meget forskellige landet over, og for mig er det væsentligt, at man, hvor forholdene tilsiger det, frit kan sammenlægge brug, som man ikke mener enkeltvis er rentable. Jeg ønsker derfor sammenlægningsgrænsen noget højere end angivet i lovforslaget. Jeg ønsker også, at grænsen på 65 000 kr.s grundbeløb for de ejendomme, der kan suppleres med jord, hæves. Der kan meget vel være tilfælde, hvor supplerer over denne grænse er det mest rationelle under de givne forhold.

Jeg kunne også ønske, at hovedparcelernes mindstestørrelse, d. v. s. udstykningsgrænsen, bliver hævet noget, således at man ikke får mulighed for at nedbringe bestående landbrugsejendomme til efter min mening for små brug.

Jeg vil gerne udtale min tilfredshed med, at vi nu får en ny boniteringsskala. Det har, synes jeg, været hårdt tiltrængt, og jeg tror, det vil give betydelig større sikkerhed i disse forhold.

Det er jo statens jordlovsudvalg, der administrerer denne lovgivning, og jeg har indtryk af, at der hertil er knyttet et endog meget betydeligt administrationsapparat. Den væsentligste del af jordlovsudvalgets arbejde har vel været udstykningen. Nu går det den anden vej. Spørgsmålet er derfor, om ikke hele denne administration kan forenkles meget betydeligt. Jeg føler mig heller ikke overbevist om, at den stærke politiske repræsentation i jordlovsudvalget er

det rigtige, det giver ikke altid ensartede indstillinger. Under kommissionsarbejdet rejstes spørgsmålet om oprettelse af landbrugsnavn til varetagelse af en del af de opgaver, som jordlovsudvalget har, og jeg vil gerne have disse ting nærmere drøftet under det kommende udvalgsarbejde.

En række spørgsmål, som vedrører dette lovforslag, har landbokommissionen desværre ikke endnu fået taget stilling til. Jeg kan nævne de frie jorders stilling, finansieringsmulighederne, forpagtningsforholdene, landbrugsforpligtelsens omfang og ikke mindst spørgsmålet om samdrift af landbrugsejendomme. Det sidste kan meget hurtigt blive aktuelt, både fordi der måske hurtigt kan blive for få landmænd til at drive de bestående brug, og fordi det i mange tilfælde kan være rationelt med samdrift.

Efter min opfattelse er lovforslaget et brudstykke af et mønster, og af den grund er jeg meget betænkelig ved, at landbrugsloven først skal optages til revision om 5 år. Jeg tror, det ville være mere hensigtsmæssigt at begrænse dens løbetid til f. eks. 2 år: Udviklingen skrider hurtigt i vore dage. Vi har hidtil i vor landbrugslovgivning koncentreret os om at skaffe plads til de flest mulige på Danmarks jord. Den tid er nu forbi. Bedre indtjeningsmuligheder inden for andre erhverv frister de unge til at forlade landbruget. Det, det drejer sig om, er derfor, at lovgivningen ikke lægger for snærende bånd på erhvervet, men giver det mulighed for selv at finde den struktur, der kan give dets udøvere et passende udkomme og præstere den produktion, der er til gavn ikke alene for den enkelte, men for hele vort samfund.

Jeg skal med disse bemærkninger tilsige mit partis medvirken til en velvillig behandling af lovforslaget i et udvalg.

H. C. Toft: Det forslag til ændring af landbrugsloven, som den højtærede landbrugsminister her har fremsat for folkettingen, er som nævnt identisk med de ændringer, som landbokommissionens første betænkning indeholder forslag om.

Som medlem af landbokommissionen har jeg allerede haft forslagene forelagt og taget stilling til dem. I en mindretalsudtalelse